

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΚΡΟΤΗΤΕΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Χολέβας
Πολιτικός Ἐπιστῆμων

Στίς 10 Ἰανουαρίου 2003 τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο ἐνέκρινε μέ ψήφους 277 ὑπέρ καί 255 κατά ἕνα Ψήφισμα γιά τήν κατάσταση τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων στήν Εὐρώπη, τό ὁποῖο μεταξύ ἄλλων ζητεῖ καί τήν κατάργηση τοῦ ἀβάτου στό Ἅγιον Ὅρος. Βεβαίως ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι τά Ψηφίσματα τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου ἔχουν μόνο γνωμοδοτική ἀξία καί ὄχι δεσμευτική ἰσχύ, ἄρα δέν θά ὑλοποιηθεῖ ἡ ἐξωφρενική καί ἀνιστόρητη πρόταση περί Ἁγίου Ὁρους. Ὅμως ἀξίζει νά μείνουμε στό θέμα καί νά προσπαθήσουμε νά ἐξαγάγουμε ὁρισμένα χρήσιμα συμπεράσματα.

Πρῶτον ἄς δοῦμε τά στοιχεῖα τοῦ Ψηφίσματος. Προῆλθε ἀπό μία Ἐκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλευθεριῶν τῶν Πολιτῶν, Δικαιοσύνης καί Ἐσωτερικῶν Ὑποθέσεων μέ ἡμερομηνία 12/12/2002 καί μέ Τελικό Ἀριθμό Α5-0451?2002. Παρουσιάσθηκε καί συζητήθηκε στίς ἀρχές Ἰανουαρίου τρέχοντος ἔτους μέ εἰσηγήτρια τήν Ὁλλανδῆ Εὐρωβουλευτή Γιόουκ Σβίμπελ, ἡ ὁποία εἶναι γνωστή ὑποστηρίκτρια περιθωριακῶν ὁμάδων τῆς χώρας τῆς. Τό κείμενο ἀποτελεῖται ἀπό 104 σελίδες καί τό θέμα τοῦ Ἁγίου Ὁρους καταλαμβάνει μόνο 6 γραμμές στήν σελίδα 21, παράγραφος 78. Δηλαδή πολλοί ἀπό ἐκείνους πού ὑπερψήφισαν τήν Ἐκθεση εἶχαν ὡς κύριο στόχο τήν προστασία τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων στήν Εὐρώπη, ἔστω καί μέ τόν πολύ προωθημένο τρόπο πού προβάλλει ἡ Ἐκθεση, καί ἴσως νά μήν πρόσεξαν κἄν τήν ἀναφορά περί Ἁγίου Ὁρους. Εἶναι ἐνδιαφέρον νά λεχθεῖ ὅτι ἡ Ἐκθεση μεταξύ ἄλλων προτείνει τήν ἐφαρμογή ἀοπλης θητείας καί μάλιστα ὄχι μεγαλύτερης διάρκειας ἀπό τήν ἐνοπλη θητεία γιά ὁποιοδήποτε ἐπικαλεῖται συνειδησιακούς λόγους καί ὄχι μόνον γιά ὅσους ἔχουν συγκεκριμένα θρησκευτικά πιστεύω. Δηλαδή ἂν ἐφαρμοσθεῖ κάτι τέτοιο θά κινδυνεύσουν νά διαλυθοῦν οἱ στρατοί τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐκθεση προτείνει στίς χῶρες -μέλη τῆς Ἐνώσεως νά ἀναγνωρίσουν τόν γάμο μεταξύ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου. Γενικά τό κείμενο ἀπηχεῖ ἀπόψεις καί θέσεις πού ξεπερνοῦν τήν ἰσχύουσα Εὐρωπαϊκή ἀντίληψη περί Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων καί δείχνει τήν ἐπιρροή πού ἀσκοῦν στό Εὐρωκοινοβούλιο μικρές ὁργανωμένες ὁμάδες μέ ἀκραῖα αἰτήματα.

Τό ἐρώτημα εἶναι πῶς ὑπερψηφίσθηκε μία τέτοια ἔκθεση, ἡ ὁποία δέν ἀφορᾷ μόνον τό Ἅγιον Ὅρος, ἀλλά προβάλλει μία διεστραμμένη ἄποψη περί Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, σέ βαθμό πού νά παραθεωροῦνται τελείως οἱ πολιτιστικές ρίζες τῆς Εὐρώπης, δηλαδή ἡ κλασσική παιδεία, τό ἑλληνορωμαϊκό πνεῦμα καί ἡ Ἠθική τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄν σήμερα ἡ Εὐρώπη περηφανεύεται γιά τήν μεγάλη πρόοδό της στόν τομέα τῶν Δικαιωμάτων καί Ἐλευθεριῶν τοῦ Ἀνθρώπου, τοῦτο πρωτίστως ὀφείλεται

στό Χριστιανικό υπόβαθρο του πολιτισμού της. Η υπερψήφιση ενός τέτοιου κειμένου, έστω και με μικρή πλειοψηφία, καταδεικνύει ότι διαμορφώνονται μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δύο αντίρροπα ιδεολογικά ρεύματα. Εκείνο που αγωνίζεται για να διατηρηθούν οι Χριστιανικές ρίζες της Ευρώπης και να γίνουν σεβαστές οι αξίες της θρησκευτικής πίστεως, της οικογενείας και του υγιούς πατριωτισμού, και εκείνο που επιχειρεί να μετατρέψει την Ευρώπη σε ένα χώρο προβολής ακραίων αιτημάτων δοσφόρων μειοψηφιών στο όνομα των τόσο παρεξηγημένων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και με την επίκληση της "παγκοσμιοποίησης" και της νεφελώδους "πολυπολιτισμικότητας". Ός Όρθόδοξοι Έλληνες πρέπει να αξιοποιήσουμε την ευρωπαϊκή συμμετοχή μας για να ενισχύσουμε τό πρώτο ρεύμα, τό όποιο φαίνεται ότι βρίσκει σοβαρούς έκφραστές στον χώρο της πολιτικής και της διανοήσεως. Ό άγωνας θά έχει δυσκολίες, αλλά πρέπει να επιμένουμε. Η έλληνορθόδοξη παράδοσή μας μπορεί και πρέπει να ξεδιψάσει και άλλους ευρωπαϊκούς λαούς, άρκει πρώτοι έμεις να συνειδητοποιήσουμε ότι έχουμε έναν πολύτιμο θησαυρό. Μία πηγήν ύδατος άλλομένου εις ζώήν αιώνιον!

Άς επανέλθουμε, όμως, στό ζήτημα που άφορά στό άβατον του Αγίου Όρους. Πρόκειται για μία μακράιωνα παράδοση, ή όποία άπαγορεύει την είσοδο γυναικών στό Άγιον Όρος για να προστατευθεί ή γαλήνη και ή άυστηρή άσκηση των μοναχών. Η Όρθόδοξη Έκκλησία όχι μόνον δέν ύποτιμά την γυναίκα, αλλά με την τιμή που άποδίδει και με τίς Λατρευτικές Άκολουθίες που αναπέμπει πρός την Θεοτόκο άποδεικνύει τον μεγάλο σεβασμό της πρός τον ρόλο της γυναίκας. Η άποψη ότι τό άβατον παραβιάζει την ισότητα των δύο φύλων δέν εύσταθεί, διότι και σε πολλά γυναικεία μοναστήρια Όρθόδοξα ή μή ύπάρχει άβατον για τους άνδρες. Άλλωστε και από την στενή -νομικιστική σκοπιά των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων άν δοϋμε τό ζήτημα τό Άγιον Όρος άποτελείται από 20 μεγάλα "περιβόλια", δηλαδή από τίς ιδιοκτησίες των 20 άνεγνωρισμένων Μονών. Άρα στην ιδιοκτησία του, στό περιβόλι του, στό σπίτι του, ό καθένας δικαούται να άποφασίζει ποιόν θά δεχθεί και ποιόν όχι.

Θυμίζουμε επίσης ότι ή ιδιαιτερότητα του Αγίου Όρους ως τόπου άσκήσεως και προσευχής και ή μοναδικότητά του στην Ευρώπη και σε όλον τον Κόσμο αναγνωρίζεται και κατοχυρώνεται από τό άρθρο 105 του ισχύοντος Συντάγματος της Ελλάδος και από την Κοινή Δήλωση περί Αγίου Όρους, ή όποία περιλαμβάνεται στην συνθήκη προσχωρήσεως της Ελλάδος στην τότε Ε.Ο.Κ. τό 1979 και επαναλαμβάνεται στην Συνθήκη του Άμστερνταμ του 1997. Πολύ όρθά ή σχετική ανακοίνωση της Έρās Έπιστασίας του Αγίου Όρους ύπογραμμίζει αυτά τά έπίσημα κείμενα και προσθέτει: "Η διατήρηση ή άρση του άβάτου άποτελεί άποκλειστικό δικαίωμα του Αγίου Όρους, που βέβαια σε κάθε τέτοια κρίση του θά λάβει σοβαρά ύπ' όψιν την ύποχρέωσή του για σεβασμό και διαφύλαξη των αρχαίων καθεστώτων και της πνευματικής παραδόσεως, αλλά και να τηρήσει τίς αναγκαίες έκκλησιαστικές

διαδικασίες μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Τό Ἅγιον Ὅρος ἀκούει προσεκτικά κάθε καλοπροαίρετη εἰσήγηση, ἀλλά ταυτόχρονα ἐπιλέγει νά διαφυλάξει τήν παράδοση 1200 ἐτῶν, ὅπως τήν παρέλαβε ἀπό τοὺς πατέρες του, γιά λόγους πνευματικούς, πολιτιστικούς, ἐκκλησιαστικούς καί ἐθνικούς καί πιστεύει ὅτι αὐτό εἶναι πού προσδοκᾷ ἀπό αὐτό τό ἔθνος μας, ἡ Εὐρώπη καί ἡ Οἰκουμένη ὅλη".

Ἄς ἀναλογισθοῦμε μέ τήν εὐκαιρία αὐτή: Ἄν ὅλοι αὐτοί οἱ Εὐρωβουλευτές, πού ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ ζητοῦν τήν κατάργηση τοῦ Ἀβάτου τοῦ ἁγίου Ὁρους, μποροῦσαν γιά λίγα λεπτά, γιά λίγες ὥρες, νά ἐνώσουν τήν προσευχή τους μέ τό δάκρυ, τό κομποσχοῖνι, τήν νοερά προσευχή τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων, ἄν ὅλοι αὐτοί μποροῦσαν νά συνειδητοποιήσουν ὅτι τά ἅγια λείψανα πού προσκυνοῦμε στόν Ἄθωνα ἔχουν πολύ μεγαλύτερη δύναμη ἀπό τά χρηματοδοτικά πρωτόκολλα καί τίς οἰκονομικές συμφωνίες, ἄν ὅλοι αὐτοί μποροῦσαν νά ἐκτιμήσουν πόσο μεγάλη εἶναι ἡ εὐλογία καί ἡ χάρη τῆς Παναγίας στό Περιβόλι Της, τότε ὅπωςδήποτε ἡ Εὐρώπη θά βάδιζε σέ ἕνα καλύτερο δρόμο. Μέ λιγότερη κοινωνική ἀδικία, λιγότερες αυτοκτονίες, λιγότερους ναρκομανεῖς, λιγότερη ἀνθρώπινη μοναξιά. Τα δαιμόνια ἐκδιώκονται μόνον μέ νηστεία καί προσευχή, διδάσκει ὁ Κύριος. Ἀλλά φαίνεται ὅτι αὐτό δέν θέλουν ἢ δέν μποροῦν νά τό καταλάβουν κάποιοι ἀπό τοὺς ἐπιφανεῖς Εὐρωπαίους.